

В Європі діють такі ставки податку на депозит: в Італії - 30%, Греції - 10%, Португалії - 20% у Латвії з 1 січня 2010 року запроваджено 10-відсотковий податок на вклади фізичних осіб, а в Угорщині - 20%"[5].

На нашу думку введення податку на доходи від депозитів є важливим кроком гармонізації податкової системи України до податкових систем країн Європи. Та дану статтю закону потрібно вводити в дію, на нашу думку, вже з 2012 року, так як банківська система поступово відновлює свою роботу до рівня показників 2008 року, а держава дещо відстає в рівні регенерації економічних показників після світової банківської кризи., тому банківська система якомога швидше повинна підтримати державу.

Також ми вважаємо що ставку податку потрібно підвищити хоча б до рівня мінімальної ставки податку що діє в Європі, це 10%. Навіть якщо вважати це такий важливий показник, як міжнародна податкова конкуренція, то в розрізі податку на доходи від депозитів Україна знаходиться на високому конкурентному рівні і відтоку фінансових ресурсів у вигляді депозитних вкладів фізичних осіб за кордон не буде відбуватись, адже там ставки вищезазначеного податку досягають рівня 35%.

Список використаних джерел:

1. Шевчук В.О., Римарська Р.Ю. Гармонізація податкового законодавства у країнах Європейського Союзу: досвід для України // Стратегічні пріоритети. - 2008. - №3(8) - С.100-111
2. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004–2015 рр.) «Шляхом європейської інтеграції» (2005) / Авт. кол.: А. Гальчинський, В. Геєць та ін. Нац. Ін-т стратег. дослідж., Ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. - К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. - 416 с.
3. Податковий кодекс України: чинне законодавство станом на 10 грудня 2010 року: (Відповідає офіц. текстові) - К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2011. - 584 с.
4. Council Directive 2003/48/EC of 3 June 2003 on taxation of savings income in the form of interest payments [Електронний ресурс]: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION - Режим доступу: - <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=285388:cs&lang=en&list=393032:cs,392272:cs,387062:cs,340556:cs,285388:cs,&pos=5&page=2&nbl=15&pgs=10&checktexte=checkbox&visu=#texte> - Заголовок з екрану.
5. Податок на відсотки // [Електронний ресурс]: Галицький кореспондент - Режим доступу : <http://www.gk-press.if.ua/node/3209> - Заголовок з екрану.

Дмитрів Володимир Ігорович
*стажист-дослідник кафедри податків і
фіскальної політики,
Тернопільський національний економічний
університет*

ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Сучасний соціально-економічний розвиток держави значною мірою залежить від інвестицій та інноваційної діяльності. Саме тому у світовій практиці найбільш активно розвивається інвестиційно-інноваційний напрям податкового стимулювання економіки. Створення сприятливого інвестиційного клімату як для національного, так і іноземного інвестора є актуальним, оскільки надходження інвестицій – важливий чинник економічного зростання держави.

Дослідженню впливу податкового стимулювання на інвестиційно-інноваційні процеси присвячено роботи таких вітчизняних науковців: В. Гейця, І. Горбенка, О. Замаслова, А. Крисоватого, Ю. Іванова, М. Крупки, С. Онишка, В. Семиноженка та ін., в яких основна увага приділяється ефективності та цільності використання інструментів податкового стимулювання. Однак, у зв'язку із зміною інвестиційних процесів в умовах посткризового відновлення економіки, обрана тематика не втрачає актуальності.

Ключовою ціллю податкових реформ, проведених провідними промислово розвинутими країнами наприкінці 2008 р. – початку 2009 р. виступає створення певних податкових важелів стимулювання інвестиційної активності, мета яких забезпечити сприятливі умови для залучення інвестицій у розвиток інноваційної діяльності.

Основні інструменти податкового стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності, що застосовувались у світовій практиці пов'язані з прямими податками, – податок на прибуток підприємств, та податок на доходи фізичних осіб. Передбачається надання спеціальних пільг: інвестиційно-інноваційний податковий кредит; пільга на інвестування об'єктів інфраструктури, які передаються у державну або комунальну власність; пільги з енергозбереження.

Однак у структурі податкових надходжень України велику питому вагу підіграють непрямі податки. Зокрема, у 2009 році надходження податку на додану вартість до бюджету становили 40,5% від загальних податкових надходжень, акцизного збору – 10,4%, а мита – 3% [1, с.78-79]. Непрямі податки мають вагомий потенціал активізації інвестиційних і інноваційних процесів у державі. Необхідно змінювати структуру виробництва вітчизняної продукції у напрямку збільшення частки доданої вартості в її ціні. Податкові преференції у сфері непрямих податків можуть позитивно впливати на притік інвестицій в країну.

Важливим інструментом створення сприятливого інвестиційного клімату для сільськогосподарських підприємств є наявність спеціальних режимів оподаткування.

Одним із найважливіших методів стимулювання інвестиційної активності є зниження ставок податків. Ставки з ПДВ у більшості розвинутих державах світу диференційовані, в залежності від різноманітних товарів та надання послуг. Соціально важливі продукти харчування оподатковуються за зниженими ставками ПДВ. Це дозволяє знизити ціни на дану продукцію та сприяти притоку інвестицій у сфері їх виробництва. Проте, в Україні відсутня практика диференціації ставок ПДВ, не вирішено даного питання у Податковому кодексі України. У кодексі передбачено зниження з 2014 року діючої ставки ПДВ до рівня 17% [3]. Однак зниження стандартної ставки не забезпечує конкретної цільового спрямування інвестицій. Також важливою перешкодою на шляху надходження іноземних інвестицій в Україну є проблема з бюджетним відшкодуванням ПДВ.

Вагомим чинником негативного впливу на інвестиційну діяльність в Україні є адміністративні труднощі щодо оподаткування: складність механізму розрахунку податкового зобов'язання; затрати великої кількості часу на сплату податків. Щодо складності ведення бізнесу Україна знаходиться на 181 місці (із 183 країн), - це негативно впливає на рішення іноземних інвесторів щодо інвестування в Україну [2].

Таким чином, аналіз основних здобутків і проблем які стоять перед Україною на шляху формування ефективного механізму податкового стимулювання інвестиційних та інноваційних процесів, підводить до певних рекомендацій щодо переорієнтації пріоритетів вітчизняної податкової політики, координування діяльності органів державної влади при впровадженні системного комплексу заходів для підтримки та стимулювання розвитку інвестиційно-інноваційних процесів.

Список використаних джерел:

1. Крисоватий А. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори : монографія / А. Крисоватий, В. Валігура. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. – 248 с.
2. Рейтинг економік країн світу за сприятливістю умов ведення бізнесу (за версією Інтернаціональної фінансової корпорації та Світового банку) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://russian.doingbusiness.org/rankings>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=33&nreg=2755-17>

Дорош Ніна Іванівна
д.е.н., професор,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ОПОДАТКОВАНОГО ПРИБУТКУ

З прийняттям Податкового кодексу України від 2.12.2010 р. № 2756-VI змінилися умови оподаткування прибутку підприємств. Так, об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду (п. 134.1.1).

Витрати, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, складаються із витрат операційної діяльності та інших витрат (п. 138.1). При цьому витрати операційної діяльності включають: собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та інші витрати, які прямо визначають особливості формування витрат платника податку (п. 138.1.1).

Необхідно зазначити, що поняття собівартості виготовлених та реалізованих товарів, робіт та послуг відрізняються у фінансовому обліку та податковому законодавстві. Відповідно до Податкового кодексу України від 2.12.2010 р. № 2756-VI (п. 138.8) собівартість виготовлених та реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг складається з витрат, прямо пов'язаних з виробництвом таких товарів, виконанням робіт, наданням послуг, а саме: прямих матеріальних витрат; прямих витрат на оплату праці; амортизації виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг; вартості придбаних послуг, прямо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг; інших прямих витрат, у тому числі витрат з придбання електричної енергії (включаючи реактивну). До складу інших витрат при визначенні оподаткованого прибутку включаються загальновиробничі витрати (п. 138.10.1).

Одним із завдань створення нового податкового законодавства є встановлення узгодженості між податковими канонами та бухгалтерським обліком. Згідно з Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 р. № 996 – XIУ бухгалтерський облік та фінансова звітність ґрунтується на принципах нарахування та відповідності доходів і витрат.

П(С)БО 16 "Витрати" визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для якого вони здійснені. Відповідно до П(С)БО 16 "Витрати" собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат. До виробничої собівартості продукції (робіт,